

14. XI. 1911

1176. 198/341-312.

ЦРКВЕНО ПИТАЊЕ У КИЧЕВУ.

Кичевска је црква подигнута 1831. год. Први су јој епитропи, иглавни оснивачи били Петар Брушка и Илија Бела Цветић, на чије име изгледа да је и ферман гласио, и који су као и оснивачи били Словени. Обновљена је 1869. год. прило-
зима скупљаним по Србији, Влашкој, Мађарској и Ст. Србији. У време одвајања Егзархије приђу овој и свештеници Словени ко-
ји су служили. Уз Патријаршију остану неколико досељених Вла-
ха. Да и њих одвоје од Патријаршије, егзархисте запале Цркву
1893. год. На изгорелим темељима патријаршисти подигну неке
јаде „нешто налик на цркву уз препрату (ширина три метра, ду-

„жина 10-12 метара), а уз стара западна врата

„направили олтарчић. Егзархисти који себи били
„црку били су задовољни оваквим резултатима,
„јер је патријаршијска црква према њиховој из-
„Гледала као уцера, и нису кретали питање о са-
„мој богомољи. Она је, дакле патријаршијска.—
„Али ако нису о цркви правили питање, правили
„су о својини кичевске митрополијске зграде.
„Парница се о томе поведе пред судом и заврши
„у 1902. г. на штету егзархиста. Том судском одлу-
„ком прећутно је решено и питање о својини црк-
„вене зграде—богомоље, јер је митрополијска зgra-
„да досуђена што је богомоља патријаршијска. (Ре-
Ферат Г. Тих. Поповића од 21.VII.1910.)

Од тог доба сви су епитропи били Срби, све до 1888. г. када је за епитропа једног дошао први пут Влах, Ђиро
Ванђеловић-Љаку, гркоман који се у то време издавао за Србина.
Под њиме је и црква изгорела. Он је по том био убрзо замењен
Србином Тасом Ралићем. Митрополит Поликарп, на захтев гркомана,
смени Ралића и на његово место постави Куцовлаха Ђорђа, гркома-
на. Кад је онај други епитроп Србин умро, остао је сам Газда.
На сва наваљивања с наше стране да се на упражњено место по-
стави Србин, Поликарп је обећавао, али није могао ништа учинити
није смeo од Патријаршије која га је знала као нашег чове-
ка. Тако су Власи постали господари имовинских односа цркве.
Одмах затим долази и њихова тежња да добију свог свештеника и
доцније, да се издвоје у засебну општину. Они постигну то на

Да поменемо овде још два неуспела покушаја споразума с Грцима. Варнава је предлагао битољском митрополиту Стевану, да овај да поп-Андрији службу у Битољу и да онда у Кичеву два свештеника Србин и Грк, врше службу наизменце. Предлог је одбијен (6.XII. 1910.г.). Други је покушај учињен с Партелијем. У акту споразума који је углављен између њега и нашег Ген.Консулата у Скопљу 6.IV.1911.г. и који се тицаша положаја епископа Варнаве, каже се у тач.б. да се оставља епископу Варнави да реши кичевско питање на основи наизменичности.

V.Док се овај спор водио, комисија за спорне цркве досуди кичевску цркву Бугарима, који су у већини, и реши да им се црква преда кад власт буде подигла нову патријаршистичку. (в.Изв.Конс.Бит.ППБР.1239.од 7.XII.1910.г.).Уовом смислу донесена је и одлука Министарства Правде и Вера (в.Изв.Посл.Цар.ППБР....од 7.јула 1911.г.).Она је постала извршном месецда септембра ове године (в.депешу Балугчићеву од 16.IX.1911.г.).

И тако смо ми данас принуђени да подижемо српски параклис у Кичеву.

14. новембра 1911.

Пас.Гајасолт.